

Major F.H.Kjelstrup.

13/3-45

105332

Til Föreren for Nasjonal Samling,
hr. Ministerpresident Vidkun Quisling,
Oslo.

Hoslagt tillater jeg meg å fremsende en P.M. om vårt forhold til okkupasjonsmakten og til den øvrige befolkning i landet.

P.M.en er forlengst skrevet, men antas fremdeles å være av aktuell interesse. Den var opprinnelig bestemt for Generalsekretariatet. Jeg har imidlertid av forskjellige grunner funnet å burde sende den til hr. Ministerpresidenten personlig.

Innholdet er i de viktigste henseender i samsvar med anførsler under tidligere konferanser samt med den P.M. som jeg leverte i Berlin 6/9 1941, og samtidig fremsendte gjennom Reichskommissar etter forutgående godkjennelse.

Jeg er selvfølgelig på det rene med at Nasjonal Samlings ledelse er oppmerksom på de problemer som er nevnt i min P.M. , og at ledelsen har vært og fremdeles er i en tvangssituasjon med hensyn til sin stilling til disse problemer.

Jeg har imidlertid følelsesmessig behov for å gi uttrykk for nødvendigheten av å begrense den tvangsmessige innvirkning fra okkupasjonsmaktens herværende representanter ved å fremsette frimodige krav ⁱ særlige viktige henseender, krav som må gjøres nærsagt til betingelse til fortsatt samarbeide med okkupasjonsmakten. Jeg sikter her særlig til hovedproblemet, krigstilstanden de jure, som vi ikke kan bortse fra. Det vilde være å stikke hodet under vingen og unnlate å se kjennsgjerningene i øynene, så lenge Tyskland selv hver dag bygger på krigslovene i sitt forhold til Norges land og folk.

Tvertom bør krigstilstanden med Norge kreves formelt bragt til

opphør ved fredsslutning med klar tilkjennegivelse av de fremtidsvilkår som er tiltenkt oss.

Hvis dette oppnås vil NS komme til å stå betydelig bedre i folkeopinionen og for historiens domstol med hensyn til varetagelsen av landets verdighet og interesser. Og et langt skritt vil være tatt mot den gjenopprettelse av folkefelleskapet som vi alltid bær ha for øye.

Vil Tyskland ikke gi oss de nødvendige garantier for vår fremtid, vil våre Jössinger ha fritt spill med sin påstand om at det er uverdige kår som er tiltenkt oss og våre krigsfrivillige vil ikke ha det nødvendige moralske grunnlag som nordmenn for å sette liv og helse inn for tysk seier i kampen.

Tysklands stilling til dette problem vil etter all sannsynlighet bli avgjørende for forholdet mellem Tyskland og Norge i fremtiden.

Anførslene i mitt P.M. om okkupasjonsmaktens forhold må sees på bakgrunn av Statspartiets vanskeligheter med å oppnå det etterstrekte folkefelleskap, et mål som det har vært et Sisyfos-arbeide å kjempe for på grunn av de retningslinjer okkupasjonsmakten har fulgt.

Uansett de synsmåter som disse anførsler gir uttrykk for er min personlige innstilling uforandret den samme i kampen mot Bolsjevismen og ønskemålet om germansk samarbeide i denne henseende på vilkår som er tilfredsstillende for oss, nasjonalt sett.

Jeg henstiller at P.M.en må bli behandlet konfidensielt.

Heil og Säl

F.H. Kjelstrup (sign.)

P.M.

Som medlem av Nasjonal Samling og således medansvarlig for begjærens forhold likeoverfor okkupasjonsmakten og den norske befolkning, men uten medbestemmende innflytelse på dette, tillater jeg meg herved å fremholde følgende:

Den norske opinion var som bekjent i temmelig stor utstrekning i tysk favør umiddelbart etter at englenderne hadde rømmet landet. Eksempelvis skal nevnes at samtlige offiserer ved 4. Divisjons stasjon i fangeleiren på Grini var stemt for samarbeid med okkupasjonsmakten.

Opinionen svinget imidlertid hurtig om etter forskjellige tyske tiltak som var i strid med norsk mentalitet og rettsoppfatning samt også med den tyske propaganda om vennskapelig innskriden i landets egen interesse ved innledningen av okkupasjonen.

Dette gjaldt særlig forholdsregler hvis nødvendighet man ikke erkjente som f.eks. oppløsningen av den norske hær og beslaglegging av dens forråd og materiell samt fremgangsmåten likeoverfor frimurer og jøder. Videre det store innrykk av sivile tyskere som ikke kunne være nødvendig for den militære okkupasjon og rekvisisjon av hus og for disse sivilister m.fl. samt tysk kontorvirksomhet i norske hjem og de beste bygninger i landet, tildels med utkastelse på kort varsel av norske statsinstitusjoner (som f.eks. Forsvarsdepartementet).

Særlig satte fremgangsmåten ved gjennomføringen av disse rekvisisjoner ondt blod i forbindelse med den omstendighet at rekvisisjon i mange tilfelle gjaldt privat eiendom samt i forbindelse med at tyskerne ikke delte befolkningens kår forpleiningsmessig.

Senere har i samme retning virket beslagleggelse av formuesverdier for landsmenn som har forlatt landet og skytningen av de landsmenn som ble pågrepet under forsøk herpå, i inkonsekvent motsetning til handlingen av nedskutte flygere som hadde deltatt i bombeangrep. Særlig vel beslagleggelsen av formuesverdiene som frataingen av statsborgerne

skap er gått i Nasjonal Samlings navn og vil således bli tatt som uttrykk for at bevegelsen ikke har villet innrømme norske landsmenn frihet til å følge sin egen overbevisning i kampen for varetaingen av landets interesser slik som man har krevet adgang til for eget vedkommende.. Dette til tross for at en representasjon for landet i den annen leir under visse forutsetninger måtte anses å være i landets interesse og tiltross for den oppfordring slike forholdsregler måtte innebære til å gå frem på tilsvarende måte likeoverfor Nasjonal Samlings medlemmer, hvis krigens avgjørelse skulde gi adgang hertil.

Jeg har tidligere i egenskap av forvaltningsjef i en P.M. til Innenriksdepartementet gjort oppmerksom på det etter min oppfatning uhensiktsmessige i disse forholdsregler sett fra norsk synspunkt og særlig henledet oppmerksomheten på den etter alminnelig norsk syn og internasjonale konvensjoner moralsk og juridisk uberettigede innskriften mot de av vedkommende etterlatte familier og andre pårørende.

Forhold som har vakt forstemthet også blandt Nasjonal Samlings egne medlemmer er inngrepene i norsk, intern administrasjon i strid med gjeldende internasjonale konvensjoner og den hermed sammenhengende sterke begrensning av regjeringens myndighetsområde samt ikke minst den fortsatte opprettholdelse av den juridiske krigstilstand. Denne krigstilstand de jure må jo også betraktes som en inkonsekvens, når hensees til at eksregjeringen ikke er anerkjent av Tyskland og at landet i lengere tid har vært representert av en regjering som samarbeider med Tyskland på aktivt vennskapelig vis, bl.a. i form av fremme av frivillig deltaing i kampen for germanske fellesinteresser.

Den forstemthet jeg her omtaler er ikke blitt mindre ved konstateringen av at det fra tysk side ennå ikke er gitt garantier i noen annen form (enn en fredsslutning vilde gitt) for den fremtidige stilling som er tiltenkt vårt land, men kun løfter i uforbindende form som av mange oppfattes som svevende. Inntrykket herav er øket ved at de offisielt tilsagte norske retningslinjer for den frivillige del-

taing i kampen i sin tid ble desidert fraveket og ved den første kime til en nasjonal forsvarsmakt for vennskapelig samvirke ble feiet tilside på en for stabens offiserer og øvrige NS-personale krenkende og kontraktstridig måte ved oppløsningen av Den norske Legions hovedstab.

Den negative virkning av de foran nevnte forhold vedrørende spørsmål av betydelig nasjonal og prinsipiell interesse har ikke kunnet utlignes ved at de enkelte tyskere opptrer på en korrekt og ofte endog sympatisk måte eller ved at den tyske ledelse har tjent landets interesse

Tvertom må de omtalte forhold antas å ha vært årsaken til at vår bevegelse ikke er slått igjennom, slik at vi fremdeles etter over 4 års kamp og arbeide står som en isolert gruppe i befolkningen og at det etterlengtede folkefelleskap ennå er like fjernt.

Jeg tillater meg å henstille at Nasjonal Samlings ledelse må søke å oppnå tyske innrømmelser og garantier for i størst mulig utstrekning å råde bot på disse beklagelige forhold under den fortsatte okkupasjon og at det ikke må vises beskjedenhet eller unnfalpenhet i disse bestrebelsler.

Ennvidere henstilles det at det må bli gitt Nasjonal Samlings aviser og tidsskrifter direktiv om å begrense seg til å referere bestemmelser som direkte eller indirekte stammer fra okkupasjonsmakten og ikke stemmer med norsk mentalitet og rettsoppfatning, uten å gå inn for sakene i lys av tysk syn på disse. Enhver sådan tyskfarvet propaganda såvel som appell til germansk solidaritet vil være stort sett uten virkning under de nåværende forhold. Det norske folk vil bare kunne vinnes ad overbevisningens vei gjennom handlingens propaganda, i første rekke ved strikte overholdelse av internasjonale konvensjoner fra okkupasjonsmaktens side og ved garantier for nasjonalt verdige fremtidsvilkår i tilfelle tysk seier helst i form av formell fredsslutning.

Kun herved vilde også våre frivilliges innsats av liv og helse få det rette grunnlag.

Hvis vår kamp tross all idealistisk glød og uselvisk innsats ikke

skulde føre frem til seier, vil bevegelsens forhold til hvert av forannevnte spørsmål komme for historiens og våre folkefellers domstol. Det gjelder da at man med trygghet som god samvittighet gir kan avvente den endelige og objektive dom, som vil følge etter de subjektive, følelsemessigemeningstilkjennegivelser vi i tilfelle må være forberedt på i den første tid fra en synkvervet majoritets side.